

## MRSJS 36 – ULAGANJA U PRIDRUŽENE SUBJEKTE I ZAJEDNIČKE PODUHVATE

### Zahvale i napomene

Ovaj Međunarodni računovodstveni standard za javni sektor (MRSJS) najvećim dijelom je izrađen na osnovu Međunarodnog računovodstvenog standarda (MRS) 28 *Ulaganja u pridružene subjekte i zajedničke poduhvate*, kojeg je objavio International Accounting Standards Board – IASB (Odbor za međunarodne računovodstvene standarde). Izvodi iz MRS 28 su u ovoj publikaciji International Public Sector Accounting Standards Board – IPSASB (Odbora za međunarodne računovodstvene standarde za javni sektor) International Federation of Accountants – IFAC (Međunarodne federacije računovođa) preneseni uz dozvolu International Financial Reporting Standards (IFRS) Foundation..

Odobreni tekst Međunarodnih standarda financijskog izvještavanja (MSFI) je onaj koji je objavio IASB na engleskom jeziku i kopije se mogu dobiti izravno od IFRS Fondacije, Customer Service, Columbus Building, 7 Westferry Circus, Canary Wharf, London E14 4HD, United Kingdom.

E-mail: [publications@ifrs.org](mailto:publications@ifrs.org)

Internet: [www.ifrs.org](http://www.ifrs.org)

IFRS, ISA, Nacrti izloženosti i druge publikacije IASB-a su zaštićeni autorskim pravima IFRS Fondacije.

“IFRS,” “ISA,” “IASB,” “IFRS Foundation,” “International Accounting Standards,” i “International Financial Reporting Standards” su zaštitni znak IFRS Fondacije i ne smiju se koristiti bez odobrenja IFRS Fondacije.

## MRSJS 36 – ULAGANJA U PRIDRUŽENE SUBJEKTE I ZAJEDNIČKE PODUHVA TE

### Historijat MRSJS-a

Ovo izdanje sadrži izmjene i dopune proistekle iz MRSJS-ova izdanih do 31. januara/siječnja 2022. godine.

MRSJS 36 *Ulaganja u pridružene subjekte i zajedničke poduhvate* je izdan u januaru/siječnju 2015. godine.

Od tada, MRSJS 36 je izmijenjen kroz sljedeće MRSJS-ove:

dokument COVID-19: *Odgadanje datuma stupanja na snagu* (izdan u novembru/studenom 2020. godine);

dokumente *Dugoročni udjeli u pridruženim subjektima i zajedničkim poduhvatima* (izmjene i dopune MRSJS-a 36) i *Karakteristike prijevremene otplate s negativnom naknadom* (izmjene i dopune MRSJS-a 41);

*Unapređenja MRSJS-ova za 2018. godinu* (izdana u oktobru/listopadu 2018. godine);

MRSJS 41 *Financijski instrumenti* (izdan u augustu/kolovožu 2018. godine);

MRSJS 40 *Kombinacije u javnom sektoru* (izdan u januaru/siječnju 2017. godine);

dokument *Primjenjivost MRSJS-ova* (izdan u aprilu/travnju 2016. godine); i

*Unapređenja MRSJS-ova za 2015. godinu* (izdana u aprilu/travnju 2016. godine).

### Tabelarni pregled izmijenjenih članova MRSJS-a 36

| Zahvaćeni član/tačka | Vrsta izmjene           | Dokument iz kojeg je proistekla izmjena                                                                                                                                                                                      |
|----------------------|-------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 4.                   | Izmijenjeno i dopunjeno | Unapređenja MRSJS-ova iz aprila/travnja 2016. godine                                                                                                                                                                         |
| 6.                   | Brisano                 | Primjenjivost MRSJS-ova iz aprila/travnja 2016. godine                                                                                                                                                                       |
| 7.                   | Brisano                 | Primjenjivost MRSJS-ova iz aprila/travnja 2016. godine                                                                                                                                                                       |
| 20.                  | Izmijenjeno i dopunjeno | MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine                                                                                                                                                                                    |
| 20A.                 | Novi tekst              | Dugoročni udjeli u pridruženim subjektima i zajedničkim poduhvatima (izmjene i dopune MRSJS-a 36) i Karakteristike prijevremene otplate s negativnom naknadom (izmjene i dopune MRSJS-a 41) iz januara/siječnja 2019. godine |
| 24.                  | Izmijenjeno i dopunjeno | MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine<br>Unapređenja MRSJS-ova iz oktobra/listopada 2018. godine                                                                                                                         |
| 25.                  | Izmijenjeno i dopunjeno | MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine                                                                                                                                                                                    |
| 26.                  | Izmijenjeno i dopunjeno | MRSJS 40 iz januara/siječnja 2017. godine<br>MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine                                                                                                                                       |
| 31.                  | Izmijenjeno i dopunjeno | MRSJS 40 iz januara/siječnja 2017. godine                                                                                                                                                                                    |

| <b>Zahvaćeni član/tačka</b> | <b>Vrsta izmjene</b>    | <b>Dokument iz kojeg je proistekla izmjena</b>                                                                                                                                                                               |
|-----------------------------|-------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 33.                         | Izmijenjeno i dopunjeno | MRSJS 40 iz januara/siječnja 2017. godine                                                                                                                                                                                    |
| 34A.                        | Novi tekst              | MRSJS 40 iz januara/siječnja 2017. godine                                                                                                                                                                                    |
| 34B.                        | Novi tekst              | MRSJS 40 iz januara/siječnja 2017. godine                                                                                                                                                                                    |
| 43.                         | Izmijenjeno i dopunjeno | MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine                                                                                                                                                                                    |
| 44.                         | Brisano                 | Dugoročni udjeli u pridruženim subjektima i zajedničkim poduhvatima (izmjene i dopune MRSJS-a 36) i Karakteristike prijevremen otplate s negativnom naknadom (izmjene i dopune MRSJS-a 41) iz januara/siječnja 2019. godine  |
| 44A.                        | Novi tekst              | MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine                                                                                                                                                                                    |
| 44B.                        | Novi tekst              | MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine                                                                                                                                                                                    |
| 44C.                        | Novi tekst              | MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine                                                                                                                                                                                    |
| 45.                         | Izmijenjeno i dopunjeno | MRSJS 41 iz augusta/kolovoza 2018. godine                                                                                                                                                                                    |
| 51A.                        | Novi tekst              | Primjenjivost MRSJS-ova iz aprila/travnja 2016. godine                                                                                                                                                                       |
| 51B.                        | Novi tekst              | MRSJS 40 iz januara/siječnja 2017. godine                                                                                                                                                                                    |
| 51C.                        | Novi tekst              | MRSJS 40 iz januara/siječnja 2017. godine                                                                                                                                                                                    |
| 51D.                        | Izmijenjeno i dopunjeno | COVID-19: Odgađanje datuma stupanja na snagu iz novembra/studenog 2020. godine                                                                                                                                               |
| 51E.                        | Novi tekst              | Unapređenja MRSJS-ova iz oktobra/listopada 2018. godine                                                                                                                                                                      |
| 51F.                        | Izmijenjeno i dopunjeno | COVID-19: Odgađanje datuma stupanja na snagu iz novembra/studenog 2020. godine                                                                                                                                               |
| 51G.                        | Novi tekst              | Dugoročni udjeli u pridruženim subjektima i zajedničkim poduhvatima (izmjene i dopune MRSJS-a 36) i Karakteristike prijevremene otplate s negativnom naknadom (izmjene i dopune MRSJS-a 41) iz januara/siječnja 2019. godine |
| 51H.                        | Novi tekst              | Dugoročni udjeli u pridruženim subjektima i zajedničkim poduhvatima (izmjene i dopune MRSJS-a 36) i Karakteristike prijevremen otplate s negativnom naknadom (izmjene i dopune MRSJS-a 41) iz januara/siječnja               |

| Zahvaćeni član/tačka | Vrsta izmjene | Dokument iz kojeg je proistekla izmjena                                                                                                                                                                                      |
|----------------------|---------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                      |               | 2019. godine                                                                                                                                                                                                                 |
| 51I.                 | Novi tekst    | Dugoročni udjeli u pridruženim subjektima i zajedničkim poduhvatima (izmjene i dopune MRSJS-a 36) i Karakteristike prijevremene otplate s negativnom naknadom (izmjene i dopune MRSJS-a 41) iz januara/siječnja 2019. godine |
| Pokazni primjer      | Novi tekst    | Dugoročni udjeli u pridruženim subjektima i zajedničkim poduhvatima (izmjene i dopune MRSJS-a 36) i Karakteristike prijevremene otplate s negativnom naknadom (izmjene i dopune MRSJS-a 41) iz januara/siječnja 2019. godine |

**MRSJS 36 – ULAGANJA U PRIDRUŽENE SUBJEKTE I ZAJEDNIČKE PODUHVA TE**  
**SADRŽAJ**

|                                                                                              | član/tačka |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| Cilj .....                                                                                   | 1.         |
| Djelokrug.....                                                                               | 2-7.       |
| Definicije pojmova.....                                                                      | 8-9.       |
| Obavezujući sporazum .....                                                                   | 9.         |
| Značajan uticaj.....                                                                         | 10-15.     |
| Metoda udjela .....                                                                          | 16-21.     |
| Primjena metode udjela .....                                                                 | 22-48.     |
| Izuzeća od primjene metode udjela .....                                                      | 23-25.     |
| Prestanak primjene metode udjela.....                                                        | 26-27.     |
| Promjene vlasničkog učešća .....                                                             | 28.        |
| Postupci primjene metode udjela .....                                                        | 29-42.     |
| Gubici od umanjenja vrijednosti .....                                                        | 43-48.     |
| Odvojeni finansijski izvještaji .....                                                        | 49.        |
| Prijelazne odredbe .....                                                                     | 50.        |
| Datum stupanja na snagu i prijelazni period.....                                             | 51-52.     |
| Povlačenje iz upotrebe i zamjena MRSJS-a 7 (izdanja iz decembra/prosinca 2006. godine) ..... | 53.        |
| Osnove za donošenje zaključaka                                                               |            |
| Pokazni primjer: Dugoročni udjeli u pridruženim subjektima i zajedničkim poduhvatima         |            |
| Poređenje s MRS-om 28 (u izdanju izmijenjenom i dopunjenom 2011. godine)                     |            |

Međunarodni računovodstveni standard za javni sektor 36 *Ulaganja u pridružene subjekte i zajedničke poduhvate* dan je u članovima od 1. do 53. Svi članovi imaju jednaku pravnu snagu. MRSJS 36 treba tumačiti u kontekstu njegovog cilja, Osnova za donošenje zaključaka, *Predgovora međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor i Konceptualnog okvira za finansijsko izvještavanje opće namjene subjekata javnog sektora*. MRSJS 3 *Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške* pruža osnovu za odabir i primjenu računovodstvenih politika u situacijama za koje nisu dana eksplicitna uputstva.

## Cilj

1. Cilj ovog standarda je da propiše računovodstvo ulaganja u pridružene subjekte i zajedničke poduhvate i odredi zahtjeve za primjenu metode udjela prilikom obračunavanja ulaganja u pridružene subjekte i zajedničke poduhvate.

## Djelokrug

2. Subjekti koji izrađuju i prezentiraju svoje financijske izvještaje na obračunskoj osnovi su dužni primjenjivati ovaj standard kod obračunavanja ulaganja u pridružene subjekte i zajedničke poduhvate.
3. Ovaj standard moraju primjenjivati svi subjekti koji su ulagači sa značajnim uticajem na ili zajedničkom kontrolom nad subjektom u koji je izvršeno ulaganje u uslovima kada to ulaganje vodi držanju vlasničkih učešća koje je moguće kvantificirati.
4. Ovaj standard pruža osnove za obračunavanje vlasničkih učešća u pridruženim subjektima i zajedničkim poduhvatima. Konkretno, ulaganjem u drugi subjekat na subjekat ulagača se prenose rizici i koristi koji proistječu iz vlasničkog učešća. Ovaj standard se primjenjuje samo na ona vlasnička učešća koja je moguće kvantificirati. To podrazumijeva vlasnička učešća koja proizlaze iz ulaganja u formalne strukture kapitala drugog subjekta. Formalna struktura kapitala se odnosi na osnovni kapital ili jednak vid kapitala, poput jedinica imovinske zaklade. U vlasnička učešća koja je moguće kvantificirati mogu spadati i vlasnička učešća koja proizlaze iz drugih ulaganja u kojima je vlasnička učešća subjekta moguće pouzdano<sup>1</sup> izmjeriti (poput učešća u partnerskom društvu). Tamo gdje struktura kapitala drugog subjekta nije dovoljno definirana, može se pokazati nemogućim doći do pouzdane mjerne vrijednosti vlasničkog učešća.
5. Određeni doprinosi subjekata javnog sektora se mogu nazivati „ulaganjem“, ali iz njih neće obavezno proisteći vlasničko učešće. Na primjer, subjekt javnog sektora može izvršiti značajno ulaganje u izgradnju bolnice koja je u vlasništvu i kojom upravlja dobrotvorno društvo. Takvi doprinosi, po svojoj prirodi, nisu transakcije razmjene, ali ipak omogućavaju subjektu javnog sektora da učestvuje u radu bolnice i dobrotvorno društvo odgovara tom subjektu za svoj utrošak javnih sredstava. Takvi doprinosi subjekata javnog sektora, međutim, ne predstavljaju vlasničko učešće jer dobrotvorno društvo može tražiti alternativne izvore financiranja i tako spriječiti subjekat javnog sektora da učestvuje u radu bolnice. U skladu s tim, subjekat javnog sektora nije izložen rizicima niti uživa koristi koji bi proisticali iz vlasničkog učešća.
6. [Brisano.]
7. [Brisano.]

## Definicije pojmova

8. Pojmovi dani u nastavku teksta se u ovom standardu koriste u ovdje naznačenim značenjima.

**Pridruženi subjekat** je subjekat nad kojim ulagač uživa značajan utjecaj.

**Obavezujući sporazum**, za potrebe ovog standarda, je sporazum kojim se uključenim stranama dodjeljuju utjeriva prava i obaveze kao da je neki vid ugovora. On obuhvata prava po osnovu ugovora i druga zakonska prava.

**Konsolidirani financijski izvještaji** su financijski izvještaji ekonomskog subjekta u kojima se imovina, obaveze, neto imovina/kapital, prihodi, rashodi i novčani tokovi subjekta koji ima kontrolu i njegovih kontroliranih subjekata prezentiraju kao izvještaji jedinstvenog ekonomskog subjekta.

**Metoda udjela** je računovodstvena metoda prema kojoj se ulaganje početno priznaje po trošku a potom uskladuje za promjene, nakon stjecanja/sticanja, udjela ulagača u neto imovini/kapitalu subjekta u koji je izvršeno ulaganje pridruženog subjekta ili zajedničkog poduhvata. Suficit ili deficit ulagača obuhvata njegov udio u suficitu ili deficitu subjekta u koji je izvršeno ulaganje, a neto imovina/kapital ulagača obuhvata njegov udio u promjenama u neto imovini/kapitalu subjekta u koji je izvršeno ulaganje koje nisu priznate u suficit ili deficit subjekta u koji je izvršeno ulaganje.

**Zajednički aranžman** je aranžman nad kojim dvije ili više strana imaju zajedničku kontrolu.

**Zajednička kontrola** je dijeljenje kontrole nad nekim aranžmanom uređeno obavezujućim sporazumom koje postoji samo kada odluke o relevantnim aktivnostima zahtijevaju jednoglasni pristanak svih strana koje dijele kontrolu.

---

<sup>1</sup> Informacije koje su pouzdane su nepristrasne informacije bez značajnih grešaka na koje se korisnici mogu osloniti da im pruže vjeran prikaz onoga što im je namjera prikazati, odnosno šta se razumno može očekivati da prikažu. U članu OZ16. MRSJS-a 1 obrađuje se prijelazni pristup objašnjavanju pouzdanosti.

**Zajednički poduhvat** je zajednički aranžman po kojem strane koje imaju zajedničku kontrolu nad aranžmanom imaju prava na neto imovinu aranžmana.

**Učesnik u zajedničkom poduhvatu** je strana u zajedničkom poduhvatu koja uživa zajedničku kontrolu nad tim poduhvatom.

**Značajan uticaj** je ovlaštenje za učestvovanje u donošenju odluka o finansijskim i poslovnim politikama drugog subjekta, ali ne i kontrola, odnosno zajednička kontrola nad tim politikama.

Pojmovi definirani drugim MRSJS-ovima i u ovom standardu se koriste u značenjima koja su navedena u tim standardima i preneseni su u zasebno objavljeni *Pojmovnik*. Definicije sljedećih pojmova su dane bilo u MRSJS-u 34 *Odvojeni finansijski izvještaji*, MRSJS-u 35 *Konsolidirani finansijski izvještaji* ili u MRSJS-u 37 *Zajednički aranžmani: koristi, kontrola, kontrolirani subjekat, subjekat koji ima kontrolu, ekonomski subjekat, investicijski subjekat, zajedničko poslovanje, ovlasti i odvojeni finansijski izvještaji*.

## Obavezujući sporazum

9. Postojanje obavezujućeg sporazuma se može dokazati na više načina. Obavezujući sporazum se često, ali ne uvijek, sklapa u pisanoj formi, u vidu ugovora ili dokumentiranog dogovora između strana. Zakonski mehanizmi, poput zakonodavnih ili izvršnih ovlasti, također mogu stvoriti utjerive sporazume, slične ugovornim aranžmanima, bilo samostalno ili zajedno sa ugovorima između strana.

## Značajan uticaj

10. To da li ulagač ima značajan uticaj nad subjektom u koji je izvršeno ulaganje je stvar prosuđivanja zasnovano na prirodi odnosa između ulagača i subjekta u koji je izvršeno ulaganje te na definiciji značajnog uticaja iz ovog standarda. Ovaj standard se primjenjuje samo na one pridružene subjekte u kojima subjekat drži vlasničko učešće koje je moguće kvantificirati bilo u vidu dionica ili u vidu druge formalne strukture kapitala, odnosno druge forme u kojoj je udjele subjekta moguće pouzdano izmjeriti.
11. Ako subjekat drži vlasničko učešće koje je moguće kvantificirati i, direktno ili indirektno (na primjer, posredstvom kontroliranih subjekata), dvadeset (20) posto ili više prava glasa u subjektu u koji je izvršeno ulaganje, pretpostavlja se da subjekat ima značajan uticaj, osim kada se može jasno pokazati da to nije slučaj. S druge strane, ako subjekat drži, direktno ili indirektno (na primjer, posredstvom kontroliranih subjekata), manje od dvadeset (20) posto prava glasa u subjektu u koji je izvršeno ulaganje, pretpostavlja se da nema značajan uticaj, osim kada se postojanje takvog uticaja može jasno pokazati. Znatno ili većinsko vlasništvo drugog ulagača ne mora obavezno sprječavati subjekat da ima značajan uticaj.
12. Postojanje značajnog uticaja subjekta obično se dokazuje na jedan ili više sljedećih načina:
  - (a) zastupljenošću u upravnom odboru ili jednakom upravljačkom tijelu subjekta u koji je izvršeno ulaganje;
  - (b) učešćem u postupcima donošenja politika, uključujući učešće u odlučivanju o dividendama ili sličnim raspodjelama;
  - (c) značajnim transakcijama između subjekta i subjekata u koje je izvršio ulaganja;
  - (d) međusobnom razmjenom upravljačkog osoblja; ili
  - (e) davanjem ključnih stručnih informacija.
13. Subjekt može posjedovati dioničke varante, opcije kupovine dionica, dužničke ili vlasničke instrumente koje je moguće pretvoriti u redovne dionice, odnosno druge slične instrumente koji, ako se izvrše ili pretvore, imaju potencijal da mu osiguraju dodatna prava glasa ili smanje prava glasa druge strane nad finansijskim i poslovnim politikama drugog subjekta (to jeste, potencijalna prava glasa). Postojanje i uticaj potencijalnih prava glasa koja se mogu trenutno iskoristiti ili pretvoriti, uključujući i potencijalna prava glasa koja drže drugi subjekti, se uzimaju u razmatranje prilikom procjene toga da li neki subjekat ima značajan uticaj. Potencijalna prava glasa se ne mogu trenutno iskoristiti ili pretvoriti kad se, na primjer, ne mogu iskoristiti ili pretvoriti do nekog budućeg datuma ili do nastanka nekog budućeg događaja.
14. Prilikom procjenjivanja da li potencijalna prava glasa doprinose imanju značajnog uticaja, subjekat ispituje sve činjenice i okolnosti (uključujući uslove korištenja potencijalnih prava glasa i sve druge obavezujuće sporazume, bilo da se razmatraju zasebno ili u kombinaciji jedan s drugim) koje utiču na potencijalna prava glasa, osim namjera uprave i finansijske sposobnosti da ta potencijalna prava iskoristi ili pretvori.
15. Subjekt gubi značajan uticaj nad subjektom u koji je izvršeno ulaganje onda kada izgubi ovlasti da učestvuje u odlučivanju o finansijskim i poslovnim politikama tog subjekta. Gubitak značajnog uticaja može nastati sa ili bez promjene u apsolutnom ili relativnom nivou vlasništva. Do njega može doći, na primjer, kada pridruženi subjekat postane predmet kontrole drugog organa

vlasti, suda ili upravitelja. Također se može javiti i kao rezultat obavezujućeg sporazuma.

## Metoda udjela

16. Prema metodu udjela, ulaganje u pridruženi subjekat ili zajednički poduhvat se početno priznaje po trošku a njegova knjigovodstvena vrijednost uvećava ili smanjuje kako bi se priznao udio ulagača u suficitu ili deficitu subjekta u koji je izvršeno ulaganje nakon datuma sticanja. Udio ulagača u suficitu ili deficitu subjekta u koji je izvršeno ulaganje se priznaje u suficitu ili deficitu ulagača. Raspodjele primljene od subjekta u koji je izvršeno ulaganje umanjuju knjigovodstvenu vrijednost ulaganja. Knjigovodstvenu vrijednosti također može biti neophodno uskladiti i za promjene srazmjernog udjela ulagača u subjektu u koji je izvršeno ulaganje proistekle iz promjena u kapitalu tog subjekta koje nisu priznate u njegovom suficitu, odnosno deficitu. U takve promjene spadaju promjene proizašle iz revalorizacije nekretnina, postrojenja i opreme i promjene po osnovu kursnih razlika kod preračunavanja stranih valuta. Udio ulagača u tim promjenama se priznaje u neto imovini/kapitalu ulagača.
17. Priznavanje prihoda po osnovu primljenih raspodjela neće obavezno biti odgovarajuće mjerilo prihoda koji je ulagač zaradio od ulaganja u pridruženi subjekat ili zajednički poduhvat jer primljene raspodjele mogu imati malo veze sa rezultatima pridruženog subjekta ili zajedničkog poduhvata. S obzirom da uživa zajedničku kontrolu nad ili značajan uticaj na subjekat u koji ulaže, ulagač ima udio u rezultatima pridruženog subjekta ili zajedničkog poduhvata i, po toj osnovi, ostvaruje povrat od svog ulaganja. Ulagrač svoj udio obračunava tako što proširuje obuhvat svojih finansijskih izvještaja tako da pokrivaju i njegov udio u suficitu ili deficitu subjekta u koji je izvršio ulaganje. Kao rezultat toga, primjena metode udjela omogućava detaljnije izvještavanje o neto imovini/kapitalu i suficitu, odnosno deficitu ulagača.
18. Kada postoje potencijalna prava glasa ili drugi derivati koji sadrže potencijalna prava glasa, udio subjekta u pridruženom subjektu ili zajedničkom poduhvatu se utvrđuje isključivo na osnovu postojećih vlasničkih učešća i ne odražava moguće korištenje, odnosno pretvaranje potencijalnih prava glasa i drugih derivatnih instrumenata, osim kada se primjenjuje član 19.
19. U određenim situacijama, subjekat, u suštini, ima postojeće vlasničko učešće kao rezultat transakcije koja mu daje trenutni pristup koristima koje se vezuju uz vlasnička učešća. U takvim situacijama, udio koji se dodjeljuje subjektu se utvrđuje uzimajući u obzir eventualno korištenje tih potencijalnih prava glasa i drugih derivatnih instrumenata koji subjektu trenutno omogućavaju pristup koristima.
20. MRSJS 41 *Financijski instrumenti* se ne primjenjuje na udjele u pridruženim subjektima i zajedničkim poduhvatima koji se obračunavaju pomoću metode udjela. Kada instrumenti koji sadrže potencijalna prava glasa, u suštini, trenutno omogućavaju pristup koristima koje se vezuju uz vlasnička učešća u pridruženom subjektu ili zajedničkom poduhvatu, na te instrumente se ne primjenjuje MRSJS 41. U svim drugim slučajevima, instrumenti koji sadrže potencijalna prava glasa u pridruženom subjektu ili zajedničkom poduhvatu obračunavaju se u skladu sa tim standardom.
- 20A. Subjekt primjenjuje MRSJS 41 i na druge finansijske instrumente u pridruženim subjektima ili zajedničkim poduhvatima na koje se ne primjenjuje metoda udjela. To uključuje dugoročne udjele koji, u suštini, čine dio neto ulaganja subjekta u pridruženi subjekat ili zajednički poduhvat (vidjeti član 41.). Subjekt primjenjuje MRSJS 41 na takve dugoročne udjele prije nego primijeni član 41. i članove od 43. do 48. ovog standarda. Prilikom primjene MRSJS-a 41, subjekat ne uzima u obzir bilo kakva usklađivanja knjigovodstvene vrijednosti dugoročnih udjela koja proizlaze iz primjene ovog standarda.
21. **Ulaganje u pridruženi subjekat ili zajednički poduhvat obračunato pomoću metode udjela se klasificira kao dugotrajna imovina.**

## Primjena metode udjela

22. **Subjekt koji uživa zajedničku kontrolu nad ili značajan uticaj na subjekat u koji je izvršeno ulaganje obračunava svoje ulaganje u pridruženi subjekat ili zajednički poduhvat pomoću metode udjela, osim u slučajevima kada to ulaganje ispunjava uslove za izuzimanje prema članovima od 23. do 25.**

### Izuzeća od primjene metode udjela

23. Subjekt nije dužan primjenjivati metodu udjela na svoje ulaganje u pridruženi subjekat ili zajedničkih poduhvat ako se radi o subjektu koji ima kontrolu koji je oslobođen od izrade konsolidiranih finansijskih izvještaja prema izuzeću iz djelokruga danom u članu 5. MRSJS-a 35 ili kada važi sve od sljedećeg:
  - (a) subjekat je i sam kontrolirani subjekat i potrebe korisnika za informacijama se zadovoljavaju kroz konsolidirane finansijske izvještaje subjekta koji ga kontrolira i, kod subjekta koji je u djelomičnom vlasništvu drugog subjekta, svi njegovi drugi vlasnici, uključujući one koji inače nemaju pravo glasa, su obaviješteni o tome da subjekat neće primjenjivati metodu udjela i saglasni su s tim;

- (b) ni dužničkim ni vlasničkim instrumentima subjekta se ne trguje na javnom tržištu (domaćoj ili stranoj berzi ili neformalnom tržištu, uključujući lokalna i regionalna tržišta);
  - (c) subjekat nije podnio niti je u postupku podnošenja svojih financijskih izvještaja komisiji za vrijednosne papire ili drugoj regulatornoj organizaciji u svrhu emitiranja bilo koje klase instrumenata na javnom tržištu; i
  - (d) krajnji ili neki posredni subjekat koji ima kontrolu nad subjektom sastavlja financijske izvještaje dostupne za javnu upotrebu koji su u skladu s MRSJS-ovima i u kojima su kontrolirani subjekti konsolidirani ili se mjere po fer vrijednosti u skladu sa MRSJS-om 35.
24. Kada ulaganje u pridruženi subjekat ili zajednički poduhvat drži ili se indirektno drži kroz subjekat koji je organizacija spekulativnog kapitala ili uzajamni fond, investicijski fond ili sličan subjekat, uključujući fondove osiguranja povezane s ulaganjima, subjekat se može odlučiti da to ulaganje mjeri po fer vrijednosti kroz suficit ili deficit u skladu sa MRSJS-om 41.<sup>2</sup> Subjekt tu odluku donosi zasebno za svaki pridruženi subjekat ili zajednički poduhvat, pri početnom priznavanju tog pridruženog subjekta ili zajedničkog poduhvata. Investicijski subjekat će, po svojoj definiciji, napraviti taj odabir za svoja ulaganja.
25. Kada ima ulaganje u pridruženi subjekat čiji se jedan dio drži indirektno kroz organizaciju spekulativnog kapitala ili uzajamni fond, investicijski fond i slične subjekte, uključujući fondove osiguranja povezane s ulaganjima, subjekat može odlučiti da taj dio ulaganja u pridruženi subjekat mjeri po fer vrijednosti kroz suficit ili deficit u skladu sa MRSJS-om 41, bez obzira da li dana organizacija spekulativnog kapitala ili uzajamni fond, investicijski fond ili sličan subjekat, uključujući fondove osiguranja povezane s ulaganjima, ima značajan uticaj na taj dio ulaganja. Kada napravi takav odabir, subjekat je dužan primijeniti metodu udjela na sav preostali dio svog ulaganja u pridruženi subjekat koji se ne drži kroz organizaciju spekulativnog kapitala ili uzajamni fond, investicijski fond ili sličan subjekt, uključujući fondove osiguranja povezane s ulaganjima. Kada ima ulaganje u pridruženom subjektu čije se jedan dio drži indirektno kroz investicijski subjekat, subjekat ulagač taj dio ulaganja mjeri po fer vrijednosti kroz suficit ili deficit u skladu sa MRSJS-om 41.

#### **Prestanak primjene metode udjela**

26. Subjekt je dužan prestati primjenjivati metodu udjela od datuma kada njegovo ulaganje prestane biti pridruženi subjekat ili zajednički poduhvat, kako slijedi:
- (a) ako ulaganje postane kontrolirani subjekat, subjekat ulagač svoje ulaganje obračunava u skladu sa MRSJS-om 40 *Kombinacije u javnom sektoru* i MRSJS-om 35;
  - (b) ako je zadržani udio u bivšem pridruženom subjektu ili zajedničkom poduhvatu financijska imovina, subjekat taj zadržani dio mjeri po fer vrijednosti. Fer vrijednošću zadržanog udjela se smatra njegova fer vrijednost pri početnom priznavanju kao financijske imovine u skladu sa MRSJS-om 41. Subjekt je dužan u suficit ili deficit priznati svaku razliku između:
    - (i) fer vrijednosti svakog zadržanog udjela i svih prihoda od otuđenja dijela udjela u pridruženom subjektu ili zajedničkom poduhvatu; i
    - (ii) knjigovodstvene vrijednosti ulaganja na datum kada se prestala primjenjivati metoda udjela;
  - (c) kada prestane primjenjivati metodu udjela, subjekat je dužan obračunati sve iznose koji su prethodno priznavani direktno u neto imovini/kapitalu subjekta u vezi sa tim ulaganjem po istom osnovu koji bi se zahtijevao da je subjekat u koji je izvršeno ulaganje direktno otuđio povezanu imovinu ili obaveze.
27. Ako ulaganje u pridruženi subjekat postane ulaganje u zajednički poduhvat, odnosno ulaganje u zajednički poduhvat ulaganje u pridruženi subjekat, subjekat ulagač nastavlja primjenjivati metodu udjela i ne vrši ponovno mjerenje zadržanog udjela.

#### **Promjene vlasničkog učešća**

28. Ako se vlasničko učešće subjekta u pridruženom subjektu ili zajedničkom poduhvatu smanji, ali ulaganje se i dalje klasificira bilo kao pridruženi subjekat ili kao zajednički poduhvat, subjekat ulagač je dužan prenijeti direktno u akumulirani suficit ili deficit dio dobitka ili gubitka koji je prethodno bio priznat u sklopu neto imovine/kapitala u vezi sa tim smanjenjem vlasničkog učešća, ako bi se takav dobitak ili gubitak inače moralo prenijeti direktno u akumulirani suficit ili deficit po otuđenju pripadajuće imovine ili obveza.

---

<sup>2</sup> Ili MRSJS 29 *Financijski instrumenti: Priznavanje i mjerenje*, onda kada subjekat još nije počeo primjenjivati MRSJS 41.

## Postupci primjene metode udjela

29. Značajan broj postupaka koji su prikladni za primjenu metode udjela su slični postupcima konsolidacije opisanim u MRSJS-u 35. Pored toga, koncepti na kojima se zasnivaju postupci koji se koriste za obračunavanje stiecanja kontroliranih subjekata također su usvojeni i za obračunavanja stiecanje ulaganja u pridruženi subjekat ili zajednički poduhvat.
30. Udio ekonomskog subjekta u pridruženom subjektu ili zajedničkom poduhvatu je zbir udjela subjekta koji ima kontrolu i subjekata koje kontrolira u tom pridruženom subjektu ili zajedničkom poduhvatu. Udjeli drugih pridruženih subjekata ili zajedničkih poduhvata ekonomskog subjekta se za ove potrebe zanemaruju. Kada pridruženi subjekat ili zajednički poduhvat ima svoje kontrolirane subjekte, pridružene subjekte ili zajedničke poduhvate, tada su suficit ili deficit i neto imovina koji se uzimaju u obzir prilikom primjene metode udjela oni koji su priznati u financijskim izvještajima tog pridruženog subjekta ili zajedničkog poduhvata (uključujući udio pridruženog subjekta ili zajedničkog poduhvata u suficitu ili deficitu i neto imovini njegovih pridruženih subjekata ili zajedničkih poduhvata), nakon svih usklađivanja koja su neophodna da se omogući primjena jednoobraznih računovodstvenih politika (vidjeti članove od 37. do 39.).
31. Dobici i gubici proizašli iz „uzlaznih“ i „silaznih“ transakcija koje uključuju imovinu koja ne predstavlja posao/poslovanje, kako je definirano MRSJS-om 40, između subjekta (uključujući njegove konsolidirane kontrolirane subjekte) i njegovog pridruženog subjekta ili zajedničkog poduhvata se priznaju u financijskim izvještajima subjekta samo u visini udjela nepovezanih ulagača u tom pridruženom subjektu ili zajedničkom poduhvatu. „Uzlazne“ transakcije su, na primjer, prodaja imovine pridruženog subjekta ili zajedničkog poduhvata ulagaču. Udio ulagača u dobicima ili gubicima pridruženog subjekta ili zajedničkog poduhvata koji proizađu iz tih transakcija se eliminira. „Silazne“ transakcije su, primjera radi, prodaja imovine koju je ulagač unio kao doprinosu u svoj pridruženi subjekat ili zajednički poduhvat.
32. Kada silazne transakcije pružaju dokaz smanjenja neto ostvarive vrijednosti imovine koja se treba prodati ili uložiti, odnosno dokaz gubitka od umanjenja vrijednosti te imovine, te gubitke u punom iznosu priznaje ulagač. Kada uzlazne transakcije pružaju dokaz smanjenja neto ostvarive vrijednosti imovine koja se treba kupiti, odnosno dokaz gubitka od umanjenja vrijednosti te imovine, ulagač priznaje svoj udio u tim gubicima.
33. Dobitak ili gubitak proistekli iz doprinosa u vidu nemonetarne imovine koja ne predstavlja posao/poslovanje, kako je definirano MRSJS-om 40, danog pridruženom subjektu ili zajedničkom poduhvatu u zamjenu za vlasničko učešće u njemu obračunava se u skladu sa članom 31., osim kada taj doprinos nema komercijalnu suštinu, u značenju opisanom u MRSJS-u 17 *Nekretnine, postrojenja i oprema*. Kada takav doprinos nema komercijalnu suštinu, dobitak ili gubitak se smatraju neostvarenima i ne priznaju se osim kada se također primjenjuje i član 34. Takvi neostvareni dobitci ili gubici se eliminiraju u odnosu na ulaganje obračunato pomoću metode udjela i ne prezentiraju se kao odgođeni dobitci, odnosno gubici u konsolidiranom izvještaju o financijskom položaju subjekta niti u izvještaju o financijskom položaju subjekta u kojem su ulaganja obračunata pomoću metode udjela.
34. Ako, pored dobivanja vlasničkog učešća u pridruženom subjektu ili zajedničkom poduhvatu, subjekat primi i novčanu ili nenovčanu imovinu, dužan je priznati u suficitu ili u deficitu cijeli iznos udjela u dobitku ili gubitku od doprinosa koji se odnosi na primljenu novčanu ili nenovčanu imovinu.
- 34A. Dobitak ili gubitak proistekli iz silaznih transakcija koje uključuju imovinu koja predstavlja posao/poslovanje, kako je definirano MRSJS-om 40, između subjekta (uključujući sve subjekte koje kontrolira) i njegovog pridruženog subjekta ili zajedničkog poduhvata se priznaju u punom iznosu u financijskim izvještajima ulagača.
- 34B. Subjekat bi mogao prodati ili unijeti imovinu kao doprinos kroz dva ili više aranžmana (transakcije). Prilikom utvrđivanja da li tako prodana, odnosno imovina unesena kao doprinos predstavlja posao/poslovanje, kako je definirano MRSJS-om 40, subjekat mora razmotriti da li prodaja ili unošenje te imovine čine dio više aranžmana koje bi trebalo obračunati kao jedinstvenu transakciju u skladu sa zahtjevima iz člana 53. MRSJS-a 35.
35. Ulaganje se obračunava pomoću metode udjela od datuma na koji postaje pridruženi subjekat ili zajednički poduhvat. Po sticanju ulaganja, svaka razlika između troška ulaganja subjekta i njegovog udjela u neto fer vrijednosti odredive imovine i obaveza subjekta u koji je izvršeno ulaganje se obračunava kako slijedi:
- (a) kada je subjekat uvrstio *goodwill* povezan sa nekim pridruženim subjektom ili zajedničkim poduhvatom u knjigovodstvenu vrijednost ulaganja, taj *goodwill* se ne smije amortizirati;
  - (b) svaka vrijednost udjela subjekta u neto fer vrijednosti odredive imovine i obaveza subjekta u koji je izvršeno ulaganje koja prelazi trošak ulaganja se uvrštava u prihod prilikom utvrđivanja udjela tog subjekta u suficitu ili deficitu pridruženog subjekta ili zajedničkog poduhvata u periodu u kojem je ulaganje stečeno.

Potrebno je izvršiti odgovarajuća usklađivanja udjela subjekta u suficitu ili deficitu pridruženog subjekta ili zajedničkog poduhvata nakon sticanja kako bi se obračunala, na primjer, amortizacija imovine koju je moguće amortizirati na osnovu njene fer vrijednosti na datum sticanja. Slično tome, vrše se odgovarajuća usklađivanja udjela subjekta u suficitu ili deficitu

pridruženog subjekta ili zajedničkog poduhvata nakon sticanja za gubitke od umanjenja vrijednosti, na primjer, nekretnina, postrojenja i opreme ili, tamo gdje je relevantno, *goodwill*.

36. **Kod primjene metode udjela, subjekat mora koristiti najnovije dostupne financijske izvještaje pridruženog subjekta ili zajedničkog poduhvata. Kada se kraj izvještajnog perioda subjekta razlikuje od kraja izvještajnog perioda pridruženog subjekta ili zajedničkog poduhvata, subjekat je dužan bilo:**
- (a) **pribaviti, za potrebe primjene metode udjela, dodatne financijske informacije sa istim datumom kao i financijski izvještaji subjekta; ili**
  - (b) **koristiti najnovije financijske izvještaje pridruženog subjekta ili zajedničkog poduhvata usklađene za učinke značajnih transakcija ili događaja koji su nastali između datuma tih financijskih izvještaja i datuma financijskih izvještaja subjekta.**
37. **Prilikom izrade financijskih izvještaja subjekta moraju se koristiti jednoobrazne računovodstvene politike za slične transakcije i događaje u sličnim okolnostima.**
38. Osim u slučaju opisanom u članu 39., ukoliko pridruženi subjekat ili zajednički poduhvat koriste računovodstvene politike koje se razlikuju od računovodstvenih politika subjekta za slične transakcije i događaje u sličnim okolnostima, računovodstvene politike pridruženog subjekta ili zajedničkog poduhvata se moraju uskladiti prema računovodstvenim politikama subjekta kada subjekat koristi financijske izvještaje pridruženog subjekta ili zajedničkog poduhvata kod primjene metode udjela.
39. **Uz uvažavanje zahtjeva iz člana 38., ako ima udio u pridruženom subjektu ili zajedničkom poduhvatu koji je investicijski subjekat, subjekat mora, kad primjenjuje metodu udjela, zadržati mjerenje fer vrijednosti koje je taj investicijski pridruženi subjekat ili zajednički poduhvat koristio u odnosu na svoj udio u kontroliranim subjektima.**
40. Ako pridruženi subjekat ili zajednički poduhvat ima u opticaju kumulativne povlaštene dionice koje drže strane koje nisu subjekat i koje su klasificirane kao kapital, subjekat izračunava svoj udio u suficitu ili deficitu nakon usklađivanja za dividende na te dionice, bez obzira na to da li je objavljena raspodjela dividendi ili ne.
41. Ako je udio subjekta u deficitu pridruženog subjekta ili zajedničkog poduhvata jednak ili veći od njegovog udjela u pridruženom subjektu ili zajedničkom poduhvatu, subjekat prestaje priznavati svoj udio u daljim deficitima. Udio u pridruženom subjektu ili zajedničkom poduhvatu je knjigovodstvena vrijednost ulaganja u pridruženi subjekat ili zajednički poduhvat utvrđena pomoću metode udjela skupa sa svim dugoročnim udjelima koji, u suštini, čine dio neto ulaganja subjekta u pridruženi subjekat ili zajednički poduhvat. Na primjer, stavka čije izmirenje nije niti planirano niti je vjerovatno da će se desiti u doglednoj budućnosti predstavlja, u suštini, produženje ulaganja subjekta u taj pridruženi subjekat ili zajednički poduhvat. Takve stavke mogu biti povlaštene dionice, dugoročna potraživanja ili zajmovi, ali ne mogu bit potraživanja od kupaca, obaveze prema dobavljačima niti bilo kakva dugoročna potraživanja za koja postoji odgovarajući kolateral, poput osiguranih zajmova. Deficiti priznati primjenom metode udjela koji premašuju ulaganje subjekta u redovne dionice se primjenjuju na druge komponente udjela subjekta u pridruženom subjektu ili zajedničkom poduhvatu, od najmanje bitnog do najbitnijeg (to jeste, po redoslijedu naplate kod likvidacije).
42. Nakon što se udio subjekta svede na nulu, vrše se rezerviranja za dodatne deficite i obaveze priznaju samo u onoj mjeri u kojoj je subjekat stekao zakonske ili izvedene dužnosti ili izvršio plaćanja u ime pridruženog subjekta ili zajedničkog poduhvata. Ako taj pridruženi subjekt, odnosno zajednički poduhvat kasnije iskaže suficite, subjekat svoj udio u tim suficitima nastavlja priznavati tek nakon što njegov udio u suficitima bude jednak udjelu u nepriznatim deficitima.

#### **Gubici od umanjenja vrijednosti**

43. Nakon primjene metode udjela, uključujući priznavanje deficita pridruženih subjekata ili zajedničkih poduhvata u skladu sa članom 41., subjekat primjenjuje članove od 44A. do 44C. kako bi utvrdio da li postoji bilo kakav objektivni dokaz da je došlo do umanjenja vrijednosti njegovog neto ulaganja u pridruženi subjekat ili zajednički poduhvat.
44. [Brisano.]
- 44A. Vrijednost neto ulaganja u pridruženi subjekat ili zajednički poduhvat se smatra umanjenom i gubici od umanjenja vrijednosti nastalim onda i samo onda kada postoji objektivni dokaz da je došlo do umanjenja vrijednosti zbog jednog ili više događaja koji su se dogodili nakon početnog priznavanja tog neto ulaganja (u daljem tekstu: „štetni događaj“) i taj štetni događaj (ili događaji) utiče na procijenjene buduće novčane tokove od neto ulaganja koji se mogu pouzdano procijeniti. Nije uvijek moguće odrediti jedan konkretni događaj kao uzrok umanjenja vrijednosti već takvo umanjenje, radije, nastaje kao rezultat skupnog učinka više događaja. Gubici koji se očekuju kao posljedica budućih događaja, bez obzira koliko su vjerovatni, se ne priznaju. U objektivne dokaze da je došlo do umanjenja vrijednosti neto ulaganja spadaju vidljivi podaci s kojima subjekat biva upoznat o sljedećim štetnim događajima:
- (a) značajne financijske poteškoće pridruženog subjekta ili zajedničkog poduhvata;

- (b) povreda ugovora, kao što je neispunjenje obaveza ili kršenje odredbi o plaćanju koje počinji pridruženi subjekat ili zajednički poduhvat;
- (c) situacije kada subjekat, iz ekonomskih ili pravnih razloga povezanih sa financijskim poteškoćama njegovog pridruženog subjekta ili zajedničkog poduhvata, tom subjektu ili poduhvatu da koncesiju koju inače ne bi razmatrao;
- (d) situacije kada postane izgledno da će pridruženi subjekat ili zajednički poduhvat otići pod stečaj ili drugi vid financijske reorganizacije; ili
- (e) nestanak aktivnog tržišta za neto ulaganje uzrokovan financijskim poteškoćama pridruženog subjekta ili zajedničkog poduhvata.

44B. Nestanak aktivnog tržišta zbog toga što se vlasničkim ili financijskim instrumentima pridruženog subjekta ili zajedničkog poduhvata više ne trguje nije dokaz umanjenja vrijednosti. Pad kreditnog rejtinga pridruženog subjekta ili zajedničkog poduhvata, kao ni smanjenje njihove fer vrijednosti, sami po sebi, nisu dokaz umanjenja vrijednosti iako to mogu biti kada se razmatraju zajedno s drugim dostupnim informacijama.

44C. Pored vrsta događaja iz člana 44A., objektivni dokaz umanjenja vrijednosti za neto ulaganje u vlasničke instrumente pridruženog subjekta ili zajedničkog poduhvata mogu biti i informacije o značajnim promjenama sa negativnim učinkom koje su se desile u tehnološkom, tržišnom, ekonomskom ili pravnom okruženju u kojem posluje pridruženi subjekat ili zajednički poduhvat i ukazuju da se trošak ulaganja u vlasnički instrument možda neće nadoknaditi. Značajan ili dugotrajni pad fer vrijednosti ulaganja u vlasnički instrument ispod njegovog troška također je objektivni dokaz umanjenja vrijednosti.

45. Kad god primjena članova od 44A. do 44C. ukazuje da je možda došlo do umanjenja vrijednosti ulaganja u pridruženi subjekat ili zajednički poduhvat, subjekat primjenjuje MRSJS 26 *Umanjenje vrijednosti imovine koja stvara novac* a možda i MRSJS 21 *Umanjenje vrijednosti imovine koja ne stvara novac*.

46. MRSJS 26 nalaže subjektima da utvrde upotrebnu vrijednost ulaganja koja stvaraju novac. Pri utvrđivanju upotrebe vrijednosti ulaganja koja stvaraju novac u skladu sa MRSJS-om 26, subjekat treba ocijeniti:

- (a) svoj udio u sadašnjoj vrijednosti procijenjenih budućih novčanih tokova koje se očekuje da stvori pridruženi subjekat ili zajednički poduhvat, uključujući novčane tokove iz poslovanja pridruženog subjekta ili zajedničkog poduhvata i prihod od konačnog otuđenja ulaganja; ili
- (b) sadašnju vrijednost procijenjenih budućih novčanih tokova koji se očekuje da nastanu od dividendi ili sličnih raspodjela koje se trebaju primiti iz ulaganja, kao i od njegovog konačnog otuđenja.

Ukoliko se koriste odgovarajuće pretpostavke, obje metode daju isti rezultat.

47. MRSJS 21 nalaže da, u uslovima kada je nadoknativa uslužna vrijednost imovine manja od njene knjigovodstvene vrijednosti, knjigovodstvenu vrijednost treba smanjiti do nivoa nadoknativne uslužne vrijednosti. Nadoknativa uslužna vrijednost imovine je njena fer vrijednost umanjena za troškove prodaje ili njena upotrebna vrijednost, koja god od njih je veća. Upotrebna vrijednost imovine koja ne stvara novac je definirana kao sadašnja vrijednost preostalog uslužnog potencijala te imovine. Sadašnja vrijednost preostalog uslužnog potencijala imovine se može procijeniti primjenom pristupa zasnovanog na amortiziranom trošku zamjene, pristupa zasnovanog na trošku vraćanja u prvobitno stanje ili pristupa zasnovanog na uslužnim jedinicama, kako je primjereno.

48. **Nadoknativa vrijednost ulaganja u pridruženi subjekat ili zajednički poduhvat se procjenjuje za svaki pridruženi subjekat ili zajednički poduhvat, osim kada pridruženi subjekat ili zajednički poduhvat ne ostvaruje novčane prilive od kontinuirane upotrebe koji su najvećim dijelom nezavisni od novčanih priliva od druge imovine subjekta.**

## Odvojeni financijski izvještaji

49. **Ulaganje u pridruženi subjekat ili zajednički poduhvat se obračunava u odvojenim financijskim izvještajima subjekta ulagača u skladu sa članom 12. MRSJS-a 34 *Odvojeni financijski izvještaji*.**

## Prijelazne odredbe

50. Prijelazne odredbe za prelazak sa proporcionalne konsolidacije na primjenu metode udjela, odnosno sa primjene metode udjela na obračunavanje imovine i obaveza u vezi sa zajedničkim poslovanjem dane su u MRSJS-u 37.

## Datum stupanja na snagu i prijelazni period

51. **Subjekt mora primijeniti ovaj standard na godišnje financijske izvještaje koji obuhvataju periode početno sa ili nakon 1. januara/siječnja 2017. godine. Potiče se i njegova ranija primjena. Ako ovaj standard primijeniti na neki period koji počinje prije 1. januara/siječnja 2017. godine, subjekat je dužan objaviti tu činjenicu i u isto vrijeme primijeniti i MRSJS 34, MRSJS 35, MRSJS 37 i MRSJS 38 *Objavlivanje udjela u drugim subjektima*.**

- 51A. Dokumentom „Primjenjivost MRSJS-ova“, izdanim u aprilu/travnju 2016. godine, brisani su članovi 6. i 7. Subjekt te izmjene mora primijeniti na godišnje financijske izvještaje koji obuhvataju periode početno sa ili nakon 1. januara/siječnja, 2018. godine. Potiče se i njihova ranija primjena. Ako navedene izmjene primijeni na neki period koji počinje prije 1. januara/siječnja, 2018. godine, subjekat je dužan objaviti tu činjenicu.
- 51B. MRSJS-om 40 *Kombinacije u javnom sektoru*, izdanim u januaru/siječnju 2017. godine, izvršene su izmjene i dopune člana 26. Subjekt je dužan primijeniti te izmjene i dopune na godišnje financijske izvještaje koji obuhvataju periode početno sa ili nakon 1. januara/siječnja 2019. godine. Potiče se i njihova ranija primjena. Ako navedene izmjene i dopune primijeni na neki period koji počinje prije 1. januara/siječnja 2019. godine, subjekat mora objaviti tu činjenicu i u isto vrijeme primijeniti i MRSJS 40.
- 51C. MRSJS-om 40 *Kombinacije u javnom sektoru*, izdanim u januaru/siječnju 2017. godine, izvršene su izmjene i dopune članova 31. i 33 te uvedeni članovi 34A. i 34B. Subjekt je dužan prospektivno primijeniti te izmjene i dopune na godišnje financijske izvještaje koji obuhvataju periode početno sa ili nakon datuma koji odredi IPSASB. Dopuštena je i njihova ranija primjena. Ako navedene izmjene i dopune primijeni na neki raniji period, subjekat mora objaviti tu činjenicu i u isto vrijeme primijeniti i MRSJS 40.
- 51D. MRSJS-om 41, izdanim u augustu/kolovozu 2018. godine, izvršene su izmjene i dopune članova 20, 24, 25, 26, 43, 44. i 45. te uvedeni članovi 44A, 44B. i 44C. Subjekt je dužan primijeniti te izmjene i dopune na godišnje financijske izvještaje koji obuhvataju periode početno sa ili nakon 1. januara/siječnja 2023. godine. Potiče se i njihova ranija primjena. Ako navedene izmjene i dopune primijeni na neki period koji počinje prije 1. januara/siječnja 2023. godine, subjekat mora objaviti tu činjenicu i u isto vrijeme primijeniti i MRSJS 41.
- 51E. *Unapređenjima MRSJS-ova za 2018. godinu*, izdanim u oktobru/listopadu 2018. godine, izvršene su izmjene i dopune člana 24. Subjekt je dužan primijeniti te izmjene i dopune na godišnje financijske izvještaje koji obuhvataju periode početno sa ili nakon 1. januara/siječnja 2019. godine. Dopuštena je i njihova ranija primjena. Ako navedene izmjene i dopune primijeni na neki period koji počinje prije 1. januara/siječnja 2019. godine, subjekat mora objaviti tu činjenicu.
- 51F. Dokumentima „Dugoročni udjeli u pridruženim subjektima i zajedničkim poduhvatima“ (izmjene i dopune MRSJS-a 36) i „Karakteristike prijevremene otplate s negativnom naknadom“ (izmjene i dopune MRSJS-a 41), izdanim u januaru/siječnju 2019. godine, uveden je član 20A. a brisan član 44. Subjekt je dužan retroaktivno primijeniti te izmjene i dopune u skladu s MRSJS-om 3 *Računovodstvene politike, promjene računovodstvenih procjena i greške* na godišnje financijske izvještaje koji obuhvataju periode početno sa ili nakon 1. januara/siječnja 2023., osim kada je propisano drugačije u članovima od 51G. do 51I. Dopuštena je i njihova ranija primjena. Ako navedene izmjene i dopune primijeni na neki period koji počinje prije 1. januara/siječnja 2023. godine, subjekat mora objaviti tu činjenicu i u isto vrijeme primijeniti i MRSJS 41.
- 51G. Subjekt koji po prvi put primijeni izmjene i dopune iz člana 51F. u isto vrijeme kada po prvi put primijeni i MRSJS 41 dužan je primijeniti prijelazne zahtjeve iz MRSJS-a 41 na dugoročne udjele opisane u članu 20A.
- 51H. Subjekt koji po prvi put primijeni izmjene i dopune iz člana 51F. nakon što je prvi put primijenio MRSJS 41 dužan je primijeniti prijelazne zahtjeve iz MRSJS-a 41 neophodne za primjenu zahtjeva danih u članu 20A. na dugoročne udjele. Za te potrebe, sva upućivanja na datum prve primjene MRSJS-a 41 treba tumačiti kao upućivanja na početak godišnjeg izvještajnog perioda u kojem subjekat prvi put primijeni navedene izmjene i dopune (datum prve primjene izmjena i dopuna). Subjekt nije dužan prepraviti prethodne periode kako bi odrazio primjenu predmetnih izmjena i dopuna i smije ih prepraviti samo kada je to moguće bez retroaktivnog sagledavanja.
- 51I. Subjekt koji ne prepravi prethodne periode primjenjujući član 51H. dužan je, na datum prve primjene predmetnih izmjena i dopuna, priznati u početnom saldu suficita ili deficita (ili druge komponente neto imovine/kapitala, kako je primjereno) svaku razliku između:
- (a) prethodne knjigovodstvene vrijednosti dugoročnih udjela opisanih u članu 20A. sa tim datumom; i
  - (b) knjigovodstvene vrijednosti tih dugoročnih udjela sa tim datumom.
52. Kada subjekat usvoji MRSJS-ove na obračunskoj osnovi, kako je definirano MRSJS-om 33 *Prva primjena međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor na obračunskoj osnovi (MRSJS-ova)*, za financijsko izvještavanje nakon ovdje naznačenog datuma stupanja na snagu, ovaj standard se primjenjuje na godišnje financijske izvještaje subjekta koji obuhvataju periode početno sa ili nakon datuma usvajanja MRSJS-ova.

## **Povlačenje iz upotrebe i zamjena MRSJS-a 7 (izdanja iz decembra/prosinca 2006. godine)**

53. Ovaj standard zamjenjuje MRSJS 7 *Ulaganja u pridružene subjekte* (izdanje iz decembra/prosinca 2006. godine). MRSJS 7 se nastavlja primjenjivati sve dok se ne počne primjenjivati ili stupi na snagu MRSJS 36, koje god od toga se ranije desi.

## Osnove za donošenje zaključaka

*Ove Osnove za donošenje zaključaka prate, ali ne čine sastavni dio MRSJS-a 36.*

### Cilj

- OZ1. Ove Osnove za donošenje zaključaka daju rezime razmatranja *IPSASB*-a kod donošenja zaključaka iz MRSJS-a 36. S obzirom da je ovaj standard izrađen na osnovu MRS-a 28 *Ulaganja u pridružene subjekte i zajedničke poduhvate* (u izdanju izmijenjenom i dopunjenom 2011., uključujući sve izmjene i dopune do 31. decembra/prosinca 2014. godine), koji je izdao IASB, u Osnovama za donošenje zaključaka se izdvajaju samo one oblasti u kojima MRSJS 36 odstupa od osnovnih zahtjeva MRS-a 28 (izmijenjenog i dopunjenog izdanja iz 2011.) ili u kojima je *IPSASB* razmatrao mogućnost takvih odstupanja.

### Uvod

- OZ2. Godine 2012., *IPSASB* je otpočeo rad na realizaciji projekta ažuriranja MRSJS-ova koji su uređivali obračunavanje udjela u kontroliranim i pridruženim subjektima te zajedničkim poduhvatima. U oktobru/listopadu 2013. godine, izdali su Prednacrt standarda od 48 do 52 pod zajedničkim nazivom *Udjeli u drugim subjektima*. Prednacrt br. 50 *Ulaganja u pridružene subjekte i zajedničke poduhvate* se zasnivao na MRS-u 28 (izmijenjenom i dopunjenom izdanju iz 2011.), uz uvažavanje relevantnih preinaka za potrebe javnog sektora iz MRSJS-a 7 *Ulaganja u pridružene subjekte* i MRSJS-a 8 *Ulaganja u zajedničke poduhvate*. U januaru/siječnju 2015. godine, *IPSASB* je izdao pet (5) novih MRSJS-ova, uključujući MRSJS 36, koji su zamijenili MRSJS 6 *Konsolidirani i odvojeni financijski izvještaji*, MRSJS 7 i MRSJS 8.
- OZ3. Kao posljedica objedinjavanja računovodstva za pridružene subjekte i zajedničke poduhvate, naslov standarda je promijenjen u *Ulaganja u pridružene subjekte i zajedničke poduhvate*.
- OZ4. Prilikom izrade MRSJS-a 36, Odbor nije preispitivao sve zahtjeve MRSJS-a 7 *Ulaganja u pridružene subjekte*. Najznačajnije promjene su proizašle iz odluke da se zahtjeva primjena metode udjela za obračunavanje ulaganja u zajedničke poduhvate i, u skladu s tim, računovodstvo za ulaganja u pridružene subjekte i zajedničke poduhvate kombinira u jedan standard. Stavovi Odbora o korištenju metode udjela za obračunavanje ulaganja u zajedničke poduhvate su dani u Osnovama za donošenje zaključaka iz MRSJS-a 37.

### Djelokrug

*Vlasnička učešća koja je moguće kvantificirati*

- OZ5. *IPSASB* je primijetio da je djelokrug MRSJS-a 7 ograničen na ulaganja u pridružene subjekte u uvjetima „kada ulaganje u pridruženi subjekat rezultira držanjem vlasničkih učešća u vidu dionica ili druge formalne strukture kapitala“. Prilikom izrade MRSJS-a 7, oni su konstatareli da nije vjerovatno da bude moguće koristiti računovodstvo primjenom metode udjela osim kada je pridruženi subjekat imao formalnu ili strukturu kapitala koju je na neki drugi način moguće pouzdano mjeriti. Osvrnuli su se na namjeru iza te preinake i zaključili da su njome htjeli spriječiti neprimjerenu primjenu tog standarda na udjele koji ne predstavljaju vlasnička učešća.
- OZ6. Za razliku od MRSJS-a 7, ovaj standard važi i za pridružene subjekte i za zajedničke poduhvate. S obzirom da zajednički poduhvati mogu poprimiti različite oblike, uključujući partnerske aranžmane koji nemaju formalnu strukturu kapitala, ograničenje djelokruga iz MRSJS-a 7 ovdje nije bilo primjereno. *IPSASB* se, međutim, odlučio da djelokrug ovog standarda treba ograničiti na „vlasnička učešća koja je moguće kvantificirati“. U komentarima je izražena podrška ovom prijedlogu, ali i stav da bi i objavljivanje informacija o vlasničkim učešćima subjekta u drugim subjektima koja nije moguće kvantificirati bilo primjereno. *IPSASB* se složio da MRSJS 38 *Objavljivanje udjela u drugim subjektima* treba nalogati i objavljivanja o vlasničkim učešćima koja nije moguće kvantificirati.

*Privremena zajednička kontrola i značajni uticaj*

- OZ7. MRSJS 7 i MRSJS 8 *Udjeli u zajedničkim poduhvatima* nisu nalogali primjenu metode udjela niti proporcionalnu konsolidaciju u slučajevima kada je predviđeno da zajednička kontrola nad ili značajni uticaj na druge subjekte budu privremene prirode. *IPSASB* je zapazio da je IASB brisao ta izuzeća iz ekvivalentnih MSFI-jeva 2003. godine, kao posljedica izdavanja MSFI-ja 5 *Dugotrajna imovina namijenjena prodaji i prestanak poslovanja*.
- OZ8. *IPSASB* je evidentirao i to da su prilikom izrade MRSJS-a 35 *Konsolidirani financijski izvještaji* razmatrali srodno pitanje da li u taj standard ugraditi izuzeće kada je kontrola privremene prirode i složili se da to ne naprave. U skladu s tim, odlučili su da ne uvrštavaju izuzeća za privremenu zajedničku kontrolu, odnosno privremeni značajan uticaj ni u MRSJS 36.

### Značajan uticaj

- OZ9. U ovom standardu se pretpostavlja da subjekat uživa značajan uticaj nad subjektom u koji je izvršeno ulaganje ako drži vlasnička učešća u vidu dionica ili druge formalne strukture kapitala i ima, bilo direktno ili indirektno (na primjer, kroz

kontrolirane subjekte) dvadeset (20) ili više posto prava glasa u subjektu u koji je izvršeno ulaganje. *IPSASB* je evidentirao da korištenje dvadeset (20) posto kao osnove za pretpostavku postojanja značajnog uticaja izvorno potiče iz MRS-a 28 a isti postotak je korišten i u MRSJS-u 7 (izdanju iz decembra/prosinca 2006. godine). Prilikom odlučivanja da li takvu pretpostavku zadržati i u ovom standardu, konstatirali su da im nisu poznati nikakvi razlozi svojstveni javnom sektoru da se koristi neka druga vrijednost umjesto dvadeset (20) posto.

### **Jednoobrazni datumi izvještavanja**

OZ10. *IPSASB* je razmatrao da li odrediti najveće moguće odstupanje između kraja izvještajnog perioda subjekta i krajeva izvještajnih perioda njegovih pridruženih subjekata ili zajedničkih poduhvata. Primijetili su da MRS 28 nalaže da subjekti kod primjene metode udjela moraju koristiti najnovije dostupne financijske izvještaje danih pridruženih subjekata ili zajedničkih poduhvata i vrše usklađivanja kod svakog odstupanja. Pored toga, MRS 28 odstupanje u datumima ograničava na najviše tri (3) mjeseca. *IPSASB* je konstatirao da bi se u javnom sektoru moglo desiti da subjekti imaju različite datume izvještavanja i da neće uvijek biti moguće promijeniti te datume te su se složili da propišu da razlika u datumima smije iznositi najviše tri (3) mjeseca.

### **Investicijski subjekti**

OZ11. U nekim od komentara na Prednacrt br. 50 od *IPSASB*-a je zatraženo da pojasne primjenu metode udjela od investicijskih subjekata te ulagača koji imaju ulaganja u pridruženim subjektima ili zajedničkim poduhvatima koji su investicijski subjekti. U skladu s tim, *IPSASB* je:

- (a) pojasnio da će investicijski subjekti, po svojoj definiciji, odabrati da svoja ulaganja u pridružene subjekte i zajedničke poduhvate obračunavaju po fer vrijednosti kroz suficit ili deficit u skladu sa MRSJS-om 41; i
- (b) naložio subjektima koji imaju udjele u investicijskom pridruženom subjektu ili investicijskom zajedničkom poduhvatu da, onda kada primjenjuju metodu udjela, zadrže mjerenje fer vrijednosti koje je taj investicijski pridruženi subjekat, odnosno investicijski zajednički poduhvat koristio u odnosu na svoje udjele u kontroliranim subjektima.

OZ12. *IPSASB* je primijetio da su i članice *IASB*-a tražile pojašnjenje određenih aspekata obračunavanja ulaganja u investicijske pridružene subjekte i investicijske zajedničke poduhvate. *IASB* je izdao Prednacrt br. 2014/2 *Investicijski subjekti: Primjena izuzeća od konsolidacije (prijedlog izmjena i dopuna MSFI-ja 10 i MRS-a 28)* u junu/lipnju 2014. godine a onda, u decembru/prosinu iste godine, i usvojeni dokument *Investicijski subjekti: Primjena izuzeća od konsolidacije (izmjene i dopune MSFI-ja 10, MSFI-ja 12 i MRS-a 28)*. *IPSASB* je procijenio da su ta pojašnjenja pomogla osloviti probleme koje su u praksi uočili subjekti koji su se odlučili ranije primjenjivati zahtjeve *IASB*-a u vezi sa investicijskim subjektima, te su aspekte navedenih izmjena i dopuna od značaja za ovaj standard uvrstili i u njegov tekst.

### **Prodaja ili unos imovine kao doprinosa između ulagača i njegovih pridruženih subjekata ili zajedničkih poduhvata**

OZ13. U trenutku izrade MRSJS-a 36, *IASB* je izvršio izmjene i dopune MSFI-ja 10 i MRS-a 28 prema kojima bi se zahtjevi u pogledu priznavanja parcijalnog dobitka ili gubitka od transakcije između ulagača i njegovog pridruženog subjekta ili zajedničkog poduhvata primjenjivali isključivo na dobitak, odnosno gubitak nastao iz prodaje ili unošenja imovine kao doprinosa koji ne predstavljaju poslovanje, kako je definirano u MSFI-ju 3 *Poslovne kombinacije*. U septembru/rujnu 2014. godine, *IASB* je izdao dokument pod nazivom *Prodaja ili unos imovine kao doprinosa između ulagača i njegovih pridruženih subjekata ili zajedničkih poduhvata (izmjene i dopune MSFI-ja 10 i MRS-a 28)*. *IPSASB* je usaglasio da zahtjeve uvedene kroz te izmjene i dopune ne uvrštava u MRSJS 25 i MRSJS 36 jer su smatrali da je pitanje priznavanja punih ili parcijalnih dobitaka i gubitaka primjerenije razmatrati u kontekstu izrade zahtjeva u namjenskom standardu koji bi se bavio kombinacijama u javnom sektoru.

OZ14. Prilikom izrade Prednacrt br. 60 *Kombinacije u javnom sektoru*, *IPSASB* je ponovo razmatrao da li uvrstiti uputstva o načinu na koji računovodstveno prikazati prodaju ili unos imovine kao doprinosa između ulagača i njegovih pridruženih subjekata ili zajedničkih poduhvata. Prošli su kroz uputstva koja je *IASB*-a dao u sklopu dokumenta *Prodaja ili unos imovine kao doprinosa između ulagača i njegovih pridruženih subjekata ili zajedničkih poduhvata (izmjene i dopune MSFI-ja 10 i MRS-a 28)*. Učinak izmjena i dopuna *IASB*-a, ukoliko bi se ugradile u MRSJS 36, bi bio taj da se parcijalni dobitak ili gubitak od transakcija između ulagača i njegovih pridruženih subjekata ili zajedničkih poduhvata odnosi samo na dobitak ili gubitak nastao od prodaje ili unosa kao doprinosa one imovine koja ne predstavlja posao/poslovanje. *IPSASB* nije prepoznao ni jedan razlog svojstven javnom sektoru da se odstupi od pristupa koji je usvojio *IASB* pa su se, u skladu s tim, usaglasili da opisana uputstva (uz izmjene da se uklupe terminologija i definicije iz Prednacrt br. 60) uvrste u MRSJS 36.

OZ15. U decembru/prosinu 2015. godine, *IASB* je donio odluku da odgodi primjenu uputstava iz dokumenta *Prodaja ili unos imovine kao doprinosa između ulagača i njegovih pridruženih subjekata ili zajedničkih poduhvata (izmjene i dopune MSFI-ja 10 i MRS-a 28)* jer su provodili dodatna istraživanja u toj oblasti u sklopu projekata o računovodstvu zasnovanom na metodi udjela i htjeli izbjeći da od subjekata traže da svoje računovodstvo izmijene dva puta u kratkom roku. Odgađajući datum stupanja uputstava na snagu, *IASB* je ipak dozvolio da se ona primjenjuju ranije nego je propisano jer nisu htjeli zabraniti primjenu boljeg financijskog izvještavanja. *IPSASB* je razmotrio odluku *IASB*-a da odgode primjenu opisanih uputstava i nisu prepoznali

ni jedan razlog svojstven javnom sektoru da ne koriste isti pristup. U skladu s tim, *IPSASB* se usaglasio da uputstva (uz izmjene da se uklupe terminologija i definicije iz MRSJS-a 40) uvrste u MRSJS 36, kako bi se primjenjivala od datuma koji tek trebaju odrediti.

#### **Izmjene MRSJS-a 36 proistekle iz dokumenta *IPSASB*-a „Primjenjivost MRSJS-ova“, izdanog u aprilu/travnju 2016. godine**

OZ16. *IPSASB* je u aprilu/travnju 2016. godine izdao dokument pod naslovom „Primjenjivost MRSJS-ova“, kojim se u svim MRSJS-ovima mijenjaju sljedeća upućivanja:

- (a) brišu se uobičajeni članovi iz dijela o djelokrugu svakog standarda koji propisuju primjenjivost MRSJS-ova u odnosu na „subjekte javnog sektora koji nisu javna preduzeća“;
- (b) pojam „javna preduzeća“ se zamjenjuje pojmom „komercijalni subjekti javnog sektora“, gdje je to primjereno; i
- (c) vrše se izmjene i dopune člana 10. *Predgovora međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor* tako što se daje pozitivan opis subjekata javnog sektora kojima su namijenjeni MRSJS-ovi.

Razlozi za te izmjene i dopune su objašnjeni u Osnovama za donošenje zaključaka iz MRSJS-a 1.

#### **Izmjene MRSJS-a 36 proistekle iz „Unapređenja MRSJS-ova za 2018. godinu“**

OZ17. *IPSASB* je razmotrio izmjene i dopune MRS-a 28 *Ulaganja u pridružene subjekte i zajedničke poduhvate* uvrštene u *Godišnja unapređenja MSFI standarda za ciklus 2014-2016. godina*, koja je *IASB* izdao u decembru/prosinu 2016., kao i obrazloženje *IASB*-a za vršenje tih izmjena i dopuna dano u Osnovama za donošenje zaključaka. Izmjenama se pojašnjava da subjekti imaju slobodu izbora da li će primijeniti metodu udjela ili svako ulaganje u pridruženi subjekat ili zajednički poduhvat mjeriti po fer vrijednosti.

OZ18. Kada je riječ o ulaganjima u pridružene subjekte ili zajedničke poduhvate koja drže ili se indirektno drže posredstvom subjekta koji je organizacija spekulativnog kapitala ili uzajamni fond, odnosno investicijski fond i slični subjekat, uključujući fondove osiguranja povezane s ulaganjima, *IPSASB* se najvećim dijelom usaglasio da ne postoje razlozi svojstveni javnom sektoru da se ne usvoje opisane izmjene i dopune.

OZ19. U odnosu na udjele u pridruženim subjektima ili zajedničkim poduhvatima koji su investicijski subjekti, međutim, *IPSASB* se već kod odobravanja MRSJS-a 36 (za razliku od pristupa koji su koristili u MRS-u 28) odlučio propisati obavezu mjerenja po fer vrijednosti. U skladu s tim, oni nisu usvojili izmjene i dopune izvršene na članu 36A. MRS-a 28.

#### **Izmjene MRSJS-a 36 proistekle iz dokumenata „Dugoročni udjeli u pridruženim subjektima i zajedničkim poduhvatima“ (izmjene i dopune MRSJS-a 36) i „Karakteristike prijevremene otplate s negativnom naknadom“ (izmjene i dopune MRSJS-a 41)**

OZ20. *IPSASB* je razmotrio izmjene i dopune MRS-a 28 *Ulaganja u pridružene subjekte i zajedničke poduhvate* uvrštene u dokument *Dugoročni udjeli u pridruženim subjektima i zajedničkim poduhvatima* (izmjene i dopune MRS-a 28), koji je *IASB* izdao u oktobru/listopadu 2017. godine, te obrazloženje *IASB*-a za vršenje tih izmjena i dopuna dano u Osnovama za donošenje zaključaka i složili su se da ne postoje razlozi svojstveni javnom sektoru da ne usvoje te izmjene i dopune.

#### **Izmjene MRSJS-a 36 proistekle iz dokumenta „COVID-19: Odgađanje datuma stupanja na snagu“**

OZ21. U januaru/siječnju 2019. godine, *IPSASB* je objavio dokumente *Dugoročni udjeli u pridruženim subjektima i zajedničkim poduhvatima* (izmjene i dopune MRSJS-a 36) i *Karakteristike prijevremene otplate s negativnom naknadom* (izmjene i dopune MRSJS-a 41). Prilikom finaliziranja tih izmjena i dopuna, Odbor se usaglasio da ih subjekti trebaju primjenjivati na godišnje financijske izvještaje koji obuhvataju periode koji počinju na ili nakon 1. januara/siječnja 2022. godine.

OZ22. U junu/lipnju 2020. godine, *IPSASB* je raspravljao o uticaju pandemije izazvane virusom COVID-19 na financijsko izvještavanje. Konstatirali su da je pandemija značajno opteretila resurse koje bi subjekti javnog sektora u drugačijim uvjetima možda rasporedili na provedbu navedenih izmjena i dopuna.

OZ23. Odbor je zaključio da bi se odgađanjem primjene u periodu značajnog remećenja uobičajenih uslova subjekti javnog sektora rasteretili određenih poslova, što im je veoma potrebno. U skladu s tim, predložili su da se datum stupanja izmjena i dopuna na snagu odgodi za godinu dana.

OZ24. Odbor nije predložio nikakve dalje promjene izmjena i dopuna osim pomjeranja njihovog datuma stupanja na snagu. Ranija primjena tih izmjena i dopuna i dalje je dopuštena.

## POKAZNI PRIMJER: DUGOROČNI UDJELI U PRIDRUŽENIM SUBJEKTIMA I ZAJEDNIČKIM PODUHVAȚIMA

Ovaj primjer prati, ali ne čini sastavni dio MRSJS-a 36.

Primjer u nastavku teksta opisuje hipotetičku situaciju koja pokazuje na koji način subjekat (ulagač) treba obračunati svoje dugoročne udjele koji, u suštini, čine dio njegovog neto ulaganja u pridruženi subjekat (dugoročni udjeli) primjenjujući MRSJS 41 *Financijski instrumenti* i MRSJS 36 zasnovano na prezentiranim pretpostavkama. Subjektat primjenjuje MRSJS 41 kod obračunavanja dugoročnih udjela a MRSJS 36 na svoje neto ulaganje u pridruženi subjekat, koje obuhvata dugoročne udjele. Analiza iz primjera nije predviđena da predstavlja jedini način na koji je moguće primijeniti zahtjeve MRSJS-a 36.

### Pretpostavke

Ulagač ima sljedeće tri (3) vrste udjela u pridruženom subjektu:

- (a) R-dionice, tačnije redovne dionice koje predstavljaju četrdeset (40) posto vlasničkih učešća i na koje ulagač primjenjuje metodu udjela. Ova vrsta udjela je najmanje bitna od tri postojeće vrste, zasnovano na relativnom prioritetu isplate kod likvidacije;
- (b) P-dionice, tačnije nekumulativne povlaštene dionice koje su dio neto ulaganja u pridruženi subjekat i koje ulagač mjeri po fer vrijednosti kroz suficit ili deficit primjenjujući MRSJS 41; i
- (c) DR-zajam, tačnije dugoročni zajam koji je dio neto ulaganja u pridruženi subjekat i koji ulagač mjeri po amortiziranom trošku primjenjujući MRSJS 41, s naznačenom kamatnom stopom i efektivnom kamatnom stopom od pet (5) posto godišnje. Pridruženi subjekat ulagaču svake godine plaća samo kamatu. DR-zajam je najbitniji od tri navedene vrste udjela.

DR-zajam nije izvorno sklopljen kao zajam umanjen za kreditne gubitke. Tokom pokaznih godina, nije se pojavio niti jedan objektivan dokaz da je došlo do umanjenja vrijednosti neto ulaganja imovine u pridruženi subjekat u skladu sa MRSJS-om 36 niti DR-zajam postaje zajam umanjen za kreditne gubitke kada se primijeni MRSJS 41.

Pridruženi subjekat nema u opticaju kumulativnih povlaštenih dionica klasificiranih kao kapital, kako su opisane u članu 40. MRSJS-a 36. Tokom pokaznih godina, pridruženi subjekat nije objavljivao isplatu niti isplaćivao dividende na R ili P dionice.

Nisu nastale nikakve bilo pravne ili izvedene obaveze po ulagača niti je izvršio bilo kakva plaćanja u ime pridruženog subjekta u značenju iz člana 42. MRSJS-a 36. U skladu s tim, ulagač nije dužan priznavati svoj udio u deficitima pridruženog subjekta nakon što se njegovo neto ulaganje u taj subjekat svede na nulu.

Vrijednost izvornog ulaganja ulagača u R-dionice iznosi 200 n.j.,<sup>3</sup> P-dionica 100 n.j. a DR-zajam 100 n.j. Nakon sticanja ulaganja, trošak ulaganja je jednak udjelu ulagača u neto fer vrijednosti odredive imovine i obaveza pridruženog subjekta.

Tabela u nastavku teksta daje pregled knjigovodstvenih vrijednosti P-dionica i DR-zajma na kraju svake godine dobivene primjenom MRSJS-a 41, ali prije primjene MRSJS-a 36, te suficita (deficita) pridruženog subjekta za svaku godinu. Iznosi DR-zajma su izraženi u vrijednostima umanjenim za ispravku gubitka.

| Završno sa krajem | P-dionice prema MRSJS-u 41<br>(po fer vrijednosti) | DR-zajam prema MRSJS-u 41<br>(po amortiziranom trošku) | Suficit (deficit)<br>pridruženog subjekta |
|-------------------|----------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|-------------------------------------------|
| Prve godine       | 110 n.j.                                           | 90 n.j.                                                | 50 n.j.                                   |
| Druge godine      | 90 n.j.                                            | 70 n.j.                                                | (200) n.j.                                |
| Treće godine      | 50 n.j.                                            | 50 n.j.                                                | (500) n.j.                                |
| Četvrte godine    | 40 n.j.                                            | 50 n.j.                                                | (150) n.j.                                |
| Pete godine       | 60 n.j.                                            | 60 n.j.                                                | -                                         |
| Šeste godine      | 80 n.j.                                            | 70 n.j.                                                | 500 n.j.                                  |
| Sedme godine      | 110 n.j.                                           | 90 n.j.                                                | 500 n.j.                                  |

<sup>3</sup> Iznosi valuta su u pokaznom primjeru izraženi u novčanim jedinicama (skr. n.j.).

## Analiza

### Prva godina

U prvoj godini, ulagač priznaje kao u tabeli u nastavku teksta.

|                                                                            |  |          |          |
|----------------------------------------------------------------------------|--|----------|----------|
| Ulaganja u pridruženi subjekat:                                            |  |          |          |
| Dugovanja R-dionice                                                        |  | 200 n.j. |          |
| Dugovanja P-dionice                                                        |  | 100 n.j. |          |
| Dugovanja DR-zajam                                                         |  | 100 n.j. |          |
| Potraživanja Novac                                                         |  |          | 400 n.j. |
| Priznavanje izvornog ulaganja u pridruženi subjekat                        |  |          |          |
| Dugovanja P-dionice                                                        |  | 10 n.j.  |          |
| Dugovanja Suficit ili deficit                                              |  |          | 10 n.j.  |
| Priznavanje promjene fer vrijednosti (110 n.j. – 100 n.j.)                 |  |          |          |
| Dugovanja Suficit ili deficit                                              |  | 10 n.j.  |          |
| Potraživanja Ispravka za gubitke (DR-zajam)                                |  |          | 10 n.j.  |
| Priznavanje povećanja ispravke za gubitke (90 n.j. – 100 n.j.)             |  |          |          |
| Dugovanja R-dionice                                                        |  | 20 n.j.  |          |
| Potraživanja Suficit ili deficit                                           |  |          | 20 n.j.  |
| Priznavanje udjela ulagača u suficitu pridruženog subjekta (50 n.j. × 40%) |  |          |          |
|                                                                            |  |          |          |

Na kraju prve godine, knjigovodstvena vrijednost R-dionica iznosi 220 n.j., P-dionica 110 n.j. a DR-zajma (umanjeno za ispravku za gubitke) 90 n.j.

### Druga godina

U drugoj godini, ulagač priznaje kako slijedi u narednoj tabeli.

|                                                           |  |         |         |
|-----------------------------------------------------------|--|---------|---------|
| Dugovanja Suficit ili deficit                             |  | 20 n.j. |         |
| Potraživanja P-dionice                                    |  |         | 20 n.j. |
| Priznavanje promjene fer vrijednosti (90 n.j. – 110 n.j.) |  |         |         |
| Dugovanja Suficit ili deficit                             |  | 20 n.j. |         |

|                                                                                    |                                             |         |         |
|------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------|---------|---------|
|                                                                                    | Potraživanja Ispravka za gubitke (DR-zajam) |         | 20 n.j. |
| <i>Priznavanje povećanja ispravke za gubitke (70 n.j. – 90 n.j.)</i>               |                                             |         |         |
| Dugovanja Suficit ili deficit                                                      |                                             | 80 n.j. |         |
|                                                                                    | Potraživanja R-dionice                      |         | 80 n.j. |
| <i>Priznavanje udjela ulagača u deficitu pridruženog subjekta (200 n.j. × 40%)</i> |                                             |         |         |

Na kraju druge godine, knjigovodstvena vrijednost R-dionica iznosi 140 n.j., P-dionica 90 n.j. a DR-zajam (umanjen za ispravku za gubitke) 70 n.j.

#### *Treća godina*

U skladu sa članom 20A. MRSJS-a 36, ulagač primjenjuje MRSJS 41 na P-dionice i DR-zajam prije nego primijeni član 41. MRSJS-a 36. Na taj način on priznaje sljedeće u trećoj godini:

|                                                                                                                                                     |                                             |          |          |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------|----------|----------|
| Dugovanja Suficit ili deficit                                                                                                                       |                                             | 40 n.j.  |          |
|                                                                                                                                                     | Potraživanja P-dionice                      |          | 40 n.j.  |
| <i>Priznavanje promjene fer vrijednosti (50 n.j. – 90 n.j.)</i>                                                                                     |                                             |          |          |
| Dugovanja Suficit ili deficit                                                                                                                       |                                             | 20 n.j.  |          |
|                                                                                                                                                     | Potraživanja Ispravka za gubitke (DR-zajam) |          | 20 n.j.  |
| <i>Priznavanje povećanja ispravke za gubitke (50 n.j. – 70 n.j.)</i>                                                                                |                                             |          |          |
| Dugovanja Suficit ili deficit                                                                                                                       |                                             | 200 n.j. |          |
|                                                                                                                                                     | Potraživanja R-dionice                      |          | 140 n.j. |
|                                                                                                                                                     | Potraživanja P-dionice                      |          | 50 n.j.  |
|                                                                                                                                                     | Potraživanja DR-zajam                       |          | 10 n.j.  |
| <i>Priznavanje udjela ulagača u deficitu pridruženog subjekta, od najmanje do najviše bitnog u skladu sa članom 41. MRSJS-a 36 (500 n.j. × 40%)</i> |                                             |          |          |

Na kraju treće godine, knjigovodstvena vrijednosti R-dionica je nula, P-dionica nula a DR-zajam (umanjen za ispravku za gubitke) 40 n.j.

#### *Četvrta godina*

Primjenjujući MRSJS 41 na svoje udjele u pridruženom subjektu, ulagač u četvrtoj godini priznaje kako je dano u sljedećoj tabeli:

|                               |                        |         |         |
|-------------------------------|------------------------|---------|---------|
| Dugovanja Suficit ili deficit |                        | 10 n.j. |         |
|                               | Potraživanja P-dionice |         | 10 n.j. |

*Priznavanje promjene fer vrijednosti (40 n.j. – 50 n.j.)*

Priznavanje promjene fer vrijednosti od 10 n.j. u četvrtoj godini dovodi do toga da je knjigovodstvena vrijednost P-dionica negativna i iznosi 10 n.j. pa ulagač priznaje kako slijedi da bi poništio dio deficita pridruženog subjekta prethodno raspoređen u P-dionice.

|                                                                                             |         |         |
|---------------------------------------------------------------------------------------------|---------|---------|
| Dugovanja P-dionice                                                                         | 10 n.j. |         |
| Potraživanja Suficit ili deficit                                                            |         | 10 n.j. |
| <i>Poništenje udjela u deficitu pridruženog subjekta prethodno raspoređenog u P-dionice</i> |         |         |

Primjenjujući član 41. MRSJS-a 36, ulagač ograničava priznavanje deficita pridruženog subjekta na 40 n.j. jer je knjigovodstvena vrijednost njegovog neto ulaganja u taj pridruženi subjekt onda jednaka nuli. U skladu s tim, ulagač priznaje sljedeće:

|                                                                   |         |         |
|-------------------------------------------------------------------|---------|---------|
| Dugovanja Suficit ili deficit                                     | 40 n.j. |         |
| Potraživanja DR-zajam                                             |         | 40 n.j. |
| <i>Priznavanje udjela ulagača u deficitu pridruženog subjekta</i> |         |         |

Na kraju četvrte godine, knjigovodstvena vrijednost R-dionica je nula, P-dionica nula i DR-zajam (umanjen za ispravku za gubitke) nula. Pored toga, postoji i nepriznati udio u deficitu pridruženog subjekta u vrijednosti 30 n.j. (udio ulagača u kumulativnom deficitu pridruženog subjekta od 340 n.j. umanjen za 320 n.j. deficita priznatog kumulativno i plus 10 n.j. poništenog deficita).

*Peta godina*

Primjenjujući MRSJS 41 na svoje udjele u pridruženom subjektu, ulagač u petoj godini priznaje kako slijedi u narednoj tabeli.

|                                                                      |         |         |
|----------------------------------------------------------------------|---------|---------|
| Dugovanja P-dionice                                                  | 20 n.j. |         |
| Potraživanja Suficit ili deficit                                     |         | 20 n.j. |
| <i>Priznavanje promjene fer vrijednosti (60 n.j. – 40 n.j.)</i>      |         |         |
| Dugovanja Ispravka za gubitke (DR-zajam)                             | 10 n.j. |         |
| Potraživanja Suficit ili deficit                                     |         | 10 n.j. |
| <i>Priznavanje smanjenja ispravke za gubitke (60 n.j. – 50 n.j.)</i> |         |         |

Nakon primjene MRSJS-a 41 na P-dionice i DR-zajam, ti udjeli imaju pozitivnu knjigovodstvenu vrijednost. U skladu s tim, ulagač raspoređuje prethodno nepriznati udio u deficitu pridruženog subjekta od 30 n.j. u navedene udjele.

|                               |         |         |
|-------------------------------|---------|---------|
| Dugovanja Suficit ili deficit | 30 n.j. |         |
| Potraživanja P-dionice        |         | 20 n.j. |
| Potraživanja DR-zajam         |         | 10 n.j. |

*Priznavanje prethodno nepriznatog udjela u deficitu pridruženog subjekta*

Na kraju pete godine, knjigovodstvena vrijednost R-dionica je nula, P-dionica nula i DR-zajma (umanjenog za ispravke za gubitke) nula.

*Šesta godina*

Primjenjujući MRSJS 41 na svoje udjele u pridruženom subjektu, ulagač u šestoj godini priznaje kako slijedi:

|                                                                      |         |         |
|----------------------------------------------------------------------|---------|---------|
| Dugovanja P-dionice                                                  | 20 n.j. |         |
| Potraživanja Suficit ili deficit                                     |         | 20 n.j. |
| <i>Priznavanje promjene fer vrijednosti (80 n.j. – 60 n.j.)</i>      |         |         |
| Dugovanja Ispravka za gubitke (DR-zajam)                             | 10 n.j. |         |
| Potraživanja Suficit ili deficit                                     |         | 10 n.j. |
| <i>Priznavanje smanjenja ispravke za gubitke (70 n.j. – 60 n.j.)</i> |         |         |

Ulagrač raspoređuje suficit pridruženog subjekta u svaki od udjela po njihovom značaju. On ograničava vrijednost suficita pridruženog subjekta koji raspoređuje u P-dionice i DR-zajam na vrijednost deficita dobivenih pomoću metode udjela koji su prethodno bili raspoređeni u te udjele, što u ovom primjeru iznosi 60 n.j. za obje vrste udjela.

|                                                                                    |         |          |
|------------------------------------------------------------------------------------|---------|----------|
| Dugovanja R-dionice                                                                | 80 n.j. |          |
| Dugovanja P-dionice                                                                | 60 n.j. |          |
| Dugovanja DR-zajam                                                                 | 60 n.j. |          |
| Potraživanja Suficit ili deficit                                                   |         | 200 n.j. |
| <i>Priznavanje udjela ulagača u suficitu pridruženog subjekta (500 n.j. × 40%)</i> |         |          |

Na kraju šeste godine, knjigovodstvena vrijednost R-dionica iznosi 80 n.j, P-dionica 80 n.j. a DR-zajam (umanjen za ispravke za gubitke) 70 n.j.

*Sedma godina*

Ulagrač priznaje kako slijedi u sedmoj godini:

|                                                                  |         |         |
|------------------------------------------------------------------|---------|---------|
| Dugovanja P-dionice                                              | 30 n.j. |         |
| Potraživanja Suficit ili deficit                                 |         | 30 n.j. |
| <i>Priznavanje promjene fer vrijednosti (110 n.j. – 80 n.j.)</i> |         |         |
| Dugovanja Ispravka za gubitke (DR-zajam)                         | 20 n.j. |         |
| Potraživanja Suficit ili deficit                                 |         | 20 n.j. |

|                                                                                    |                                  |          |          |
|------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------|----------|----------|
| <i>Priznavanje smanjenja ispravke za gubitke (90 n.j. – 70 n.j.)</i>               |                                  |          |          |
| Dugovanja R-dionice                                                                |                                  | 200 n.j. |          |
|                                                                                    | Potraživanja Suficit ili deficit |          | 200 n.j. |
| <i>Priznavanje udjela ulagača u suficitu pridruženog subjekta (500 n.j. × 40%)</i> |                                  |          |          |

Na kraju sedme godine, knjigovodstvena vrijednost R-dionica iznosi 280 n.j., P-dionica 110 n.j. a DR-zajam (umanjen za ispravke za gubitke) 90 n.j.

*Godine od prve do sedme*

Prilikom priznavanja prihoda od kamata na DR-zajam za svaku godinu, ulagač ne uzima u obzir bilo kakva usklađivanja knjigovodstvene vrijednosti tog zajma proistekla iz primjene MRSJS-a 36 (tačnije, člana 20A. tog standarda). U skladu s tim, on za svaku godinu priznaje kako slijedi u narednoj tabeli.

|                                                                                                          |                                  |        |        |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------|--------|--------|
| Dugovanja Novac                                                                                          |                                  | 5 n.j. |        |
|                                                                                                          | Potraživanja Suficit ili deficit |        | 5 n.j. |
| <i>Priznavanje prihoda od kamata na DR-zajam zasnovano na efektivnoj kamatnoj stopi od pet (5) posto</i> |                                  |        |        |

*Rezime iznosa priznatih u suficitu ili deficitu*

Naredna tabela daje rezime iznosa priznatih u suficitu ili deficitu ulagača.

| <b>Priznate stavke</b> | <b>Umanjenje vrijednosti (gubici), uključujući poništenja, prema MRSJS-u 41</b> | <b>Dobici (gubici) P-dionica prema MRSJS-u 41</b> | <b>Udio u suficitu (deficitu) pridruženog subjekta priznat primjenom metode udjela</b> | <b>Prihod od kamate prema MRSJS-u 41</b> |
|------------------------|---------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------|
| <b>u</b>               |                                                                                 |                                                   |                                                                                        |                                          |
| Prvoj godini           | (10) n.j.                                                                       | 10 n.j.                                           | 20 n.j.                                                                                | 5 n.j.                                   |
| Drugo godini           | (20) n.j.                                                                       | (20) n.j.                                         | (80) n.j.                                                                              | 5 n.j.                                   |
| Trećoj godini          | (20) n.j.                                                                       | (40) n.j.                                         | (200) n.j.                                                                             | 5 n.j.                                   |
| Četvrtoj godini        | –                                                                               | (10) n.j.                                         | (30) n.j.                                                                              | 5 n.j.                                   |
| Petoj godini           | 10 n.j.                                                                         | 20 n.j.                                           | (30) n.j.                                                                              | 5 n.j.                                   |
| Šestoj godini          | 10 n.j.                                                                         | 20 n.j.                                           | 200 n.j.                                                                               | 5 n.j.                                   |
| Sedmoj godini          | 20 n.j.                                                                         | 30 n.j.                                           | 200 n.j.                                                                               | 5 n.j.                                   |

## **Poređenje s MRS-om 28 (izdanjem izmijenjenim i dopunjenim 2011. godine)**

MRSJS 36 *Ulaganja u pridružene subjekte i zajedničke poduhvate* je najvećim dijelom izrađen na osnovu MRS-a 28 *Ulaganja u pridružene subjekte i zajedničke poduhvate* (izmijenjenog i dopunjenog izdanja iz 2011., uključujući sve njegove izmjene i dopune izvršene do 31. decembra/prosinca 2014. godine). U trenutku izdavanja ovog standarda, *IPSASB* nije razmotrio primjenjivost MSFI-ja 9 *Financijski instrumenti* na subjekte javnog sektora. U skladu s tim, sva upućivanja na MSFI 9 iz MRS-a 28 su zamijenjena upućivanjima na MRSJS-ove koji uređuju financijske instrumente.

U nastavku teksta su dane glavne razlike između MRSJS-a 36 i MRS-a 28 (u izdanju izmijenjenom i dopunjenom 2011. godine).

- MRSJS 36 se, u određenim slučajevima, služi drugačijom terminologijom od MRS-a 28 (izdanja iz 2011.). Najznačajniji primjeri toga su upotreba pojmova „neto imovina/kapital“, „ekonomski subjekat“, „subjekat koji ima kontrolu“, „kontrolirani subjekat“ i „prihod“, čiji ekvivalenti u MRS-u 28 (u izdanju izmijenjenom i dopunjenom 2011. godine) su „kapital“, „grupa“, „matica“, „zavisno društvo“ i „dohodak“.
- MRSJS 36 se primjenjuje na sva ulaganja kod kojih ulagač ima vlasnička učešća koja je moguće kvantificirati. MRS 28 (u izdanju izmijenjenom i dopunjenom 2011. godine) ne propisuje takav zahtjev, ali nije vjerovatno da bi se računovodstvo prema metodi udjela primjenjivalo tamo gdje ne postoje vlasnička učešća koja je moguće kvantificirati.
- Tamo gdje MRSJS 29 sprječava subjekat da zadržani udio u svom nekadašnjem pridruženom subjektu ili zajedničkom poduhvatu mjeri po fer vrijednosti, MRSJS 36 mu dopušta da koristi knjigovodstvenu vrijednost kao trošak nabavke pri početnom priznavanju financijske imovine. MRS 28 (izmijenjeno i dopunjeno izdanje iz 2011.) nalaže da se takvi zadržani udjeli mjere po fer vrijednosti.
- MRSJS 36 propisuje da subjekat koji drži udio u pridruženom subjektu ili zajedničkom poduhvatu koji je investicijski subjekat mora, kada primjenjuje metodu udjela, zadržati mjerenje fer vrijednosti koje je taj investicijski pridruženi subjekat ili zajednički poduhvat koristio u odnosu na svoje udjele u kontroliranim subjektima. MRS 28 (izmijenjeno i dopunjeno izdanje iz 2011.) dopušta subjektu koji ima udio u pridruženom subjektu ili zajedničkom poduhvatu koji je investicijski subjekat da zadrži mjerenje fer vrijednosti koje je koristio taj investicijski pridruženi subjekat ili zajednički poduhvat.

Ovaj *Međunarodni računovodstveni standard za javni sektor 36 Ulaganja u pridružene subjekte i zajedničke poduhvate, izdanje 2022. godina* koji je izdan od International Public Sector Accounting Standards Board (IPSASB), i objavljen od International Federation of Accountants (IFAC) u maju 2022. godine na engleskom jeziku, preveden je na bosanski jezik od strane Saveza računovođa, revizora i finansijskih djelatnika Federacije BiH u septembru 2025. godine i reproduciran je uz dozvolu IFAC-a. Postupak prevođenja dokumenta *Međunarodni računovodstveni standard za javni sektor 36 Ulaganja u pridružene subjekte i zajedničke poduhvate, izdanje 2022. godina*, razmatran je od strane IFAC-a, a prijevod je obavljen u skladu s pravilima sadržanim u "Policy Statement - Policy for Translating and Reproducing Standards Published by IFAC". Odobreni tekst dokumenta *Međunarodni računovodstveni standard za javni sektor 36 Ulaganja u pridružene subjekte i zajedničke poduhvate, izdanje 2022. godina* je onaj koji je IFAC objavio na engleskom jeziku. IFAC ne preuzima odgovornost za točnost i potpunost prijevoda niti za radnje koje iz toga mogu proizaći.

Tekst na engleskom jeziku *Međunarodni računovodstveni standard za javni sektor 36 Ulaganja u pridružene subjekte i zajedničke poduhvate, izdanje 2022. godina* © 2022. IFAC. Sva prava pridržana.

Tekst na bosanskom jeziku *Međunarodni računovodstveni standard za javni sektor 36 Ulaganja u pridružene subjekte i zajedničke poduhvate, izdanje 2022. godina* © 2025 IFAC. Sva prava pridržana.

Izvorni naslov: *International Public Sector Accounting Standard 36, Investments in Associates and Joint Ventures, 2022. Edition*. ISBN: 978-1-60815-192-9

Sva prava pridržana. Za svako umnožavanje, pohranjivanje, prijenos ili korištenje ovog dokumenta za druge slične namjene, osim korištenja koje dopušta zakon, potrebno je tražiti pisanu dozvolu IFAC-a putem e-mail adrese [permissions@ifac.org](mailto:permissions@ifac.org).

ISBN: 978-1-60815-576-7